

Electro Convulsive Therapie (ECT)

In overleg met uw psychiater heeft u besloten tot een Electro Convulsie Therapie (ECT) of electroshock therapie. Over deze vorm van behandeling bestaan veel misverstanden, daarom worden in deze folder een aantal feiten op een rij gezet. Wanneer u na het lezen nog vragen heeft, dan zijn uw psychiater en de verpleegkundige, die bij de electroshockbehandeling betrokken is, graag bereid u verder te informeren.

Algemeen

Electroshocktherapie, beter Electro Convulsie Therapie (ECT) genoemd, is een behandeling voor mensen die lijden aan een bepaalde psychiatrische stoornis. Deze behandeling werd in Nederland in 1939 geïntroduceerd. Daarna is zowel binnen als buiten Nederland veel ervaring opgedaan. Daaruit is gebleken dat deze therapie bij depressieve stoornissen een zeer doeltreffende vorm van behandeling is. In het verleden is elektroconvulsieve behandeling ook toegepast bij andere ziekten en stoornissen, maar bleek dan lang niet altijd effectief te zijn. Daardoor ontstond in de jaren 1960 - 1970 weerstand tegen het gebruik van deze behandelingsmethode. Door de komst van nieuwe geneesmiddelen en andere behandelingsmethoden leek er eerst geen reden meer te zijn om electrocon-

vulsietherapie toe te passen. Maar het bleek dat de andere behandelingen en de geneesmiddelen ook hun bezwaren hadden en niet altijd werkten. Terwijl ECT voor een bepaalde groep patiënten een waardevol en veilig onderdeel van de behandeling kan zijn.

Depressie

Electroshockbehandeling is een behandelvorm voor patiënten die lijden aan een ernstige depressie. Tijdens een depressie communiceren verschillende gebieden in de hersenen niet goed met elkaar. Sommige gebieden zijn te veel en andere gebieden te weinig actief. Ook is bij depressies het evenwicht verstoord van bepaalde chemische stoffen (zogenaamde neurotransmitters) die de hersencellen gebruiken om onderling signalen door te geven. Door het toedienen van een korte stroomstoot kunnen deze verstoringen hersteld worden. Tot deze vorm van behandeling kan worden overgegaan wanneer is gebleken dat andere vormen van behandeling niet voldoende hebben geholpen of om een of andere reden niet kunnen worden toegepast. De behandelingen worden meestal twee keer per week gegeven. Het totaal aantal behandelingen dat nodig is om de depressie te genezen verschilt

per persoon. Gemiddeld zijn twaalf tot achttien behandelingen nodig. Tijdens de behandeling bespreekt de psychiater het effect en hoeveel behandelingen er voor u nodig zijn met u en uw familie. Het verloop van uw depressieve klachten wordt wekelijks gemeten met behulp van een vragenlijst. Tijdens de eerste vier behandelingen blijft u in het ziekenhuis opgenomen. Als uw conditie het toelaat, bestaat de mogelijkheid de behandeling poliklinisch af te maken.

Voor de behandeling

Eerst wordt u zorgvuldig psychiatrisch en lichamelijk onderzocht. De behandeling wordt uitgevoerd door een psychiater, een anesthesist en een verpleegkundige die allemaal ervaring hebben met ECT. De behandeling gebeurt tweemaal per week, op dinsdagen tussen 9.30 - 11.30 uur en op vrijdagen tussen 11.00 en 13.00 uur. Aangezien de behandeling onder narcose gebeurt voelt u er niets van.

Vorbereiding

Voor iedere behandeling wordt u voorbereid, zoals dat gebruikelijk is voor een narcose. U moet voor de ingreep volledig nuchter zijn, dus u mag niets eten of drinken.

Vlak voor de behandeling wordt u gekleed in een operatiejasje nadat u van tevoren heeft geplast. U mag geen make-up of nagellak gebruiken; sieraden en eventuele prothesen heeft u af- en uitgedaan. Hierna wordt u naar de chirurgische dagbehandeling gebracht. Er wordt een infuus geprikt voor toediening van het narcosemiddel en u krijgt elektrodes opgeplakt om uw hart- en hersenactiviteit te controleren. Daarnaast worden twee elektroden aan beide zijden op uw hoofd geplaatst om de stroomstoot toe te dienen.

Behandeling

Net voor de echte behandeling begint, krijgt een u kapje op met zuurstof en geeft de anesthesist u het narcosemiddel door het infuus. Hierdoor valt u binnen één minuut in slaap. Als u slaapt, krijgt u een spierverlappend middel ingespoten.

Door de elektroden aan beide zijden van het hoofd wordt een korte elektrische stroom gegeven, die ervoor zorgt dat er een epileptische aanval (insult) optreedt. Dit insult duurt tussen de 20 en 60 seconden. Uw behandelaar controleert het insult zorgvuldig aan de hand van hersenactiviteit die gemeten wordt met de electrodes op uw voorhoofd en aan de hand van de spiertrekkingen in uw linker onderarm,

het enige deel van uw lichaam waar we de spieren niet laten verslappen. U zelf merkt daar helemaal niets van. Enkele minuten na de stroomstoot komt u weer bij.

Na de behandeling

Sommige patiënten zijn als ze weer wakker zijn geworden een beetje in de war. U gaat daarom na de behandeling naar een observatiekamer, waar u nog wat kunt uitslapen. De meeste patiënten willen al snel weer opstaan om wat te eten of te drinken.

Resultaten

Bij de meeste patiënten wordt een goed resultaat bereikt. In een aantal gevallen kan de elektroshockbehandeling zelfs levensreddend zijn. Daarmee is de behandeling als totaal nog niet afgelopen. Want de mogelijkheid is altijd aanwezig dat een patiënt opnieuw in een depressie raakt, waarvoor een (vervolg)behandeling nodig is. Dit hoeft overigens niet noodzakelijkerwijs opnieuw een elektroshockbehandeling te zijn. Daarom worden voor de start van de ECT al afspraken gemaakt met u en uw behandelend psychiater welke medicijnen hiervoor het meest geschikt voor u zijn en wie deze gaat instellen.

Bijwerkingen

Sommige patiënten hebben op de behandeldag nog last van hoofdpijn, lichte spierpijn of misselijkheid. Deze klachten zijn altijd van voorbijgaande aard. Als zich geheugenstoornissen voordoen, betreft dit het moeite hebben met het onthouden van gebeurtenissen in de periode dat de behandeling plaatsvindt. Gewoonlijk verdwijnt dit probleem binnen enkele weken. Bij hoge uitzondering kan het herstel hiervan pas na enkele maanden optreden. Herinneringen van vóór de periode van de behandeling blijven normaal onaangetast.

Risico's

Net als bij iedere andere medische behandeling heeft electro convulsie therapie een zeker risico.

Ten eerste is er het risico, dat aan iedere behandeling vastzit waarbij een narcose gegeven moet worden. Bij de electroconvulsie behandeling is de narcose van zeer korte duur, maar enkele minuten. Maar omdat het om een aantal behandelingen gaat, heeft u even zoveel keren een narcose nodig. Het risico van de electroconvulsie behandeling zelf is veel kleiner dan dat van de narcose of het gebruik van een geneesmiddel dat bedoeld is om een depressie te genezen.

Risico's worden zo klein mogelijk gehouden door onderzoek vooraf, gebruik van apparatuur die het mogelijk maakt zonodig in te grijpen en goed opgeleid personeel.

Adres

Bezoekadres

Afdeling Psychiatrie
UMC St Radboud Oost
Reinier Postlaan 6, routenummer 963
Nijmegen

Postadres

UMC St Radboud
Afdeling Psychiatrie (huispostnummer
963)
Postbus 9101
6500 HB Nijmegen

Telefoonnummer
024 - 3613400